

پدر در قربانگاه سینما

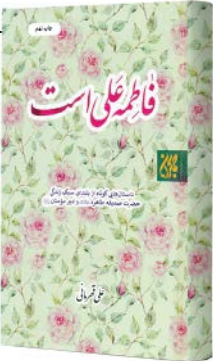
نقد امید رحمانی
گروه فرهنگی

مردان به خصوص جایگاه پدر را انکار می‌کنند. نگاهی به فیلم‌های اخیر سینمای ایران نشان می‌دهد، نقش پدر در جهان درام به قربانگاه فرستاده شده و هویت و معنا و شان و جایگاهی را از دست داده‌است. شاید استفاده از عبارت «ترور پدران» در آثار سینمای ایران کمی زیاده‌گویی تلقی شود اما نه وقتی نگاهی داشته‌باشید به نقش پدر در فیلم‌های این روزهای سینمای ایران. در بیشتر فیلم‌ها، پدران یا مردانی بی‌کفایت هستند یا خارج از دسترس، یا اهل مفسده، یا آزارگر هستند یا گرفتار زندان. طبیعی است زمانی که نقش و جایگاه پدر در خانواده از قوام و استحکام لازم برخوردار نیست، حداقل یکی از پایه‌های این نهاد مهم اجتماعی می‌لنگد و دیگر خانواده‌ای که روی پرده به تماشا گذاشته می‌شود، شان و جایگاهی ندارد چه رسد به این‌که مورد الگوبرداری قرار گیرد. به عنوان نمونه حدود ۶۴ درصد فیلم‌های بخش سودای سیمرغ جشنواره چهلم تصویری نامطلوب از پدر به نمایش گذاشته‌اند. در فیلم‌های «شب طلایی» و «شادروان» پدر ظالم یا بسیار بی‌کفایت است، آنچنان که حتی فرزندانش او را قبول ندارند. در «شهرک» پدر شخصیتی منفعل است. در فیلم «دسته دختران»، مردی را شاه‌هدیم که همسرش را در شهرهای می‌کند و می‌رود، در «بی‌رویا» پدرچه قدری بی‌کفایت است که فرزند از دست می‌رود. «برف آخر» پدری را به نمایش می‌گذارد که از ترس بی‌آبرویی خانواده به زندان می‌رود، فیلم «علفزار» پدری صاحب‌منصب را شاه‌هدیم که به عنوان شهردار، حاضر است برای حفظ جایگاه و آبرو، روی پرونده تجاوز به دختر و غرووش سرپوش بگذارد. در «خائن‌کنی» پدر ملت مصدق بی‌عرضه است. در «ملاقات خصوصی» پدر پای دختر بی‌گانه خود را به باند قاچاق موادمخدر باز کرده و به زندان می‌اندازد. در «بی‌مادر» پدر فرزند بیمار خود را رها کرده و از خانه رفته‌است و در «نگهبان شب» پدر فرزند خود را بیرون کرده و اکنون، پسر مرده است و پدر پشیمان. در فیلم «نمور» پدر به خاطر مشکلات تحصیلی از پذیرفتن نقش پدر خودداری کرده‌است. در «مرد بارزنده» پدر همواره از طرف فرزندانش سرزنش می‌شود و ناتوانی او در اداره خانواده زیر سوال می‌رود. فیلم «۲۸۸۸» خلبان هایتیروزوار هستند اما پدران خوبی برای فرزندان و شوهران خوبی برای همسران‌شان نیستند. در «برادران لیلیا» پدر یک میراث‌برگ را پنهان می‌کند و فرزندانش در تنگنا نمی‌توانند از این میراث بهره مند شوند.

تشکیل دبیرخانه دائمی نمایشگاه کتاب تهران

معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، درآیین تجلیل از دست‌اندرکاران سی‌وسومین نمایشگاه کتاب تهران، از تشکیل دبیرخانه دائمی این نمایشگاه بین‌المللی خبرداد. یاسر احمدوند، معاون فرهنگی وزیر ارشاد و رئیس سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران درآیین با تأکید برتشکیل دبیرخانه دائمی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، اظهار کرد: این کار اکنون صورت نگرفته است. دراین راستا پیش‌نویسی آماده شده و در روزهای آینده به‌صورت رسمی کار خود را آغاز خواهد کرد. نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران باید بیش از این اثرگذار باشد. برنامه‌ریزی برای برگزاری سی‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران آغاز شده است. بخش عمده‌ای از کارهای نمایشگاه را از اکنون می‌توان تدبیر کرد. محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، علی رضائی مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران، قائم‌مقام و سخنگوی این دوره از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و جمعی از دست‌اندرکاران برگزاری سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در این مراسم حضور داشتند. وزیر ارشاد در آیین تأکید کرد: سی‌وچهارمین نمایشگاه کتاب تهران باید از لحاظ کمی و کیفی ارتقا یابد و نسبت به این دوره دراج باشد تا یک کارفاخرو در شان مردم عزیز ایران سرافراز انجام دهیم. درریل‌گذاری کتاب و صنعت نشر باید تغییر صورت گیرد. دراین دوره از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، هم به‌لحاظ کیفی کارهای مهمی صورت گرفت و هم شعار عدالت فرهنگی که شاخص اصلی کار دولت مردمی است را معنی کردیم. هر کس در گوشه گوشه ایران، هر زمان اراده کرد توانست در کمتر از ۱۵ دقیقه از نمایشگاه کتاب به‌صورت مجازی خرید انجام دهد.

در گفت‌وگوی «جام جم» با سعید مقیسه، رئیس ساترا بررسی شد

پلتفرم امن فرهنگی نیاز امروز جامعه

در روزهای اخیر تخلفات آشکار درگاه‌های پخش آثار ویدئویی با عرضه سریال‌های بدون مجوز بالا گرفت. موضوعی که باعث شد بررسی دیگر تخلفات این عرصه مورد توجه قرار گیرد. دراین میان «ساترا» نهاد نظارتی بر این فضا، فرصتی را برای متخلفان ایجاد کرد تا در اصلاح عملکرد خود اقدام عاجل کنند. این اقدام از جمله زمینه پخش سریال «شهرک کلپله و دمنه» ساخته مرزبیه برومند که پیشتر بدون مجوز پخش شده بود را فراهم کرد تا در ساختاری قانونمند و تحت نظارت این سازمان به پخش خود ادامه دهد. در گفت‌وگوی علی‌اکبر عبدالعلی‌زاده نویسنده، منتقد و پژوهشگر و نویسن مجلسی با سعید مقیسه رئیس «ساترا»، هویت، مأموریت، عملکرد، مسوولیت‌ها، اختیارات، ضرورت‌ها، انتقادات و موانع موجود در مسیر فعالیت سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی برای نخستین بار مورد بررسی قرار گرفته است. این گفت‌وگو پیش روی شماست.

زمانی که ساترا پایه‌گذاری شد تا همین چند وقت پیش، شاید تعداد زیادی از مردم درباره جایگاه و شیوه عملکرد سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی اطلاعات درستی نداشتند. پس ابتدای بحث را با پرسش درباره شرح وظایف این سازمان شروع می‌کنیم که این روزها بیش از گذشته نامش در اخبار رسانه شنیده می‌شود. سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی که به صورت مخفف ساترا نامیده می‌شود، برای تنظیم‌گری و نظارت بر رسانه‌های تولیدکننده محتوا در فضای مجازی تشکیل شد که این رسالت از اسم سازمان هم مشخص است. تعداد زیادی از تولیدکنندگان محتوا هم اکنون از سازمان مجوز دارند. تعدادی هم منتظر هستند که به زودی مجوزهای لازم برای فعالیت‌شان صادر شود. ساترا چه نوع مجوزهایی را صادر می‌کند؟

سه نوع مجوز در فرآیند تنظیم‌گری رسانه‌ها صادر می‌شود؛ یکی مجوز ایجاد پلتفرم (سکوی انتشار محتوا) است. رسانه‌ها با داشتن شرایط اولیه حق دارند در فضای مجازی با رویکرد فراگیر، تولید و انتشار محتوا داشته باشند. لذا یکی از مجوزهای لازمه فعالیت‌شان، مجوز تأسیس پلتفرم است که مدتی به صورت آزمایشی و بعد از آن به صورت دائمی داده می‌شود. برای گرفتن این مجوز به درگاه ملی مشترک برای همه مجوزهای کشور می‌توانند مراجعه کنند. لاینکس در سایت ساترا هم وجود دارد. مجوز دومی که لازم است برای محتوای تولیدی گرفته شود، مجوز تولید است که در این خصوص یک شورا در صداوسیما به نام شورای الماس وجود دارد. کسانی که می‌خواهند اقدام به تولید محتوای حرفه‌ای در فضای مجازی کنند، طرح اولیه و سپس فیلمنامه را ارائه می‌کنند، آنجا کارگردان‌ها، خبرنگار فرهنگی و کارشناسان متبحر و باسابقه‌ای حضور دارند که بررسی می‌کنند و نکاتی که بعد از تولید ممکن است گروه را دچار مشکل کند یا بعد هنگام انتشار اشکالاتی را به وجود بیاورد، در مرحله فیلمنامه تذکر می‌دهند. سومین مجوز، پروانه انتشار است. این مجوز برای سریال‌ها، برنامه‌های تلویزیونی و فیلم‌های سینمایی که قرار است از رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر پخش شود توسط ساترا صادر می‌شود. فرآیندش هم به این ترتیب است که بعد از گرفتن مجوز تولید، اثر نهایی به ساترا ارائه، بازبینی و ملاحظات محتوایی اعلام می‌شود. احیاناً اگر مشکلی وجود داشته باشد، برطرف و پروانه انتشار برایش صادر می‌شود. این مجوزهایی است که فعلا ساترا صادر می‌کند.

بخش تولید قاعدا ت روند قابل مدیریت دارد. پرسش درباره آثاری است که می‌خواهند مجوز پخش بگیرند. در حوزه نظارت، کارشناسانی دارید که علاوه بر تسلط بر جوه ظاهری و نظارت، به حوزه فرهنگ و تاریخ تسلط داشته باشند تا مباحث حساسیت‌برانگیز و ضد نظام فرهنگی کشور را در حوزه فرامنتی هم تشخیص دهند؟

قبلا این گونه بود که ممیزی ساترا به شرکت‌های بیرون سازمانی سپرده شده بود. از ابتدای سال جاری توسط ارزیاب‌های سازمان صداوسیما بررسی می‌شود. لذا درجه بالاتری از اعتبار و کارشناسی را شاهد خواهیم بود. مثلا برای تولیدات تاریخی لازم است کارشناس متخصص تاریخ هم اعلام نظر کند یا در مورد موضوعات پزشکی هم به همین صورت.

یعنی قرار است تغییراتی از نظر ظاهری و محتوا در آثار شاهد باشیم؟ چون تا امروز تفاوت‌هایی میان آثار پخش‌شده از تلویزیون و آثاری که در دیگر پلتفرم‌ها پخش می‌شود، وجود دارد.

ملاحظات محتوایی دارای یک طیف است. همان طور که در سازمان صداوسیما، شبکه قرآن را داریم

است و این بزرگوار از آن جمله است. در کنار این مقام معنوی، بروز خصلت‌های برجسته و کارکردهای مهم در زندگی شخصی این بانوی بزرگوار هر کدام یک درس است.

کتاب فاطمه علی‌است، با تمرکز بر این دو ویژگی و سبک زندگی مشترک حضرت زهرا(س) و امیرالمؤمنین(ع) در قالب ۱۷۶ داستانک در چهار فصل نوشته شده است. در فصل اول دوران تولد و کودکی دو بزرگوار، در فصل دوم دوران ازدواج و زندگی مشترک آن دو، در فصل سوم اتفاقات

زندگی خانوادگی و تربیت فرزند آن عزیزان بیان شده و در فصل آخر، زندگی حضرت امیر(ع) در فراق همسرگرامی‌اش. نویسنده در این کتاب با سبکی جدید و ایده‌ای نو به روایت نقل‌های تاریخی پرداخته است و به همین دلیل کنشش با استقبال مخاطبان مواجه شده و اخیرا به چاپ بیست‌وچهارم رسیده است.

این کتاب را اعلی قهرمانی نوشته است که کتاب «مسیح اسلام» را نیز در کنارنامه نویسنده‌گی اش دارد. / ایبنا

در اختیار متقاضیان «وی اودی»‌ها قرار دادیم که تعدادی از آنها را پخش کردند. تا آخر خرداد هم وقت داشتند پخش کنند. بسته‌های حمایتی دیگری هم در راه است.

این موارد هم رایگان است؟

بله. حتی بعضی آثار تولید صداوسیما نبوده و حقوق انتشار در فضای مجازی را از تولیدکنندگان مربوطه خریدیم و به صورت رایگان برای انتشار در اختیار پلتفرم‌ها قرار دادیم. حتی الزام نکردیم آنها هم باید به صورت رایگان در اختیار مردم قرار دهند و می‌توانند در این زمینه با همدیگر رقابت کنند. حمایت دیگر این است که به پلتفرم‌ها اجازه داده شده به اقتضای مناسبت با درخواستشان، ویمینی برنظام رتبه‌بندی آی فریم شبکه‌های صداوسیما را پخش کنند تا سبد محصولاتشان کامل شود. مثلا یک «وی اودی» که محتوای قرآنی دارد، می‌تواند شبکه قرآن را هم به صورت زنده پخش کند. اصطلاحا به آن «آی فریم» یا قاب اختصاصی می‌دهیم. پلتفرمی که موضوعات ورزشی است می‌تواند شبکه‌های ورزشی صداوسیما را پخش کند. آن که موضوعش نمایش است می‌تواند شبکه‌های مربوط به این محتوا را پخش کند.

امکان ویژه‌ای است. به خصوص در پخش زنده فوتبال که مخاطبان زیادی دارد و هم‌زمان از شبکه‌های صداوسیما هم پخش می‌شود.

این امکانی است که تا الان مقدور نبوده. البته هنوز هم اگر پلتفرمی متخلف باشد و از ضوابط صداوسیما تبعیت نکند، ممکن است از حمایت‌ها محروم شود. ولی به هر میزان که عملکرد خوبی داشته باشند، حمایت بیشتری دریافت می‌کنند.

اشاره‌ای به بحث زمان در اجازه پخش آثار داشتید. یعنی به اثری در دامنه زمانی مشخص اجازه پخش می‌دهید و ممکن است همین اثر اگر قبلا مراجعه می‌کرد همان مجوز را نگیرد. این فرآیند به چه شکل اتفاق می‌افتد؟

البته این اتفاق رایج نبوده ولی ممکن است.

مجوزهایی که الان داده می‌شود، عام یا مشمول زمان است؟

به طور کلی مجوزها عام است و استثنا اعلام می‌شود. ممکن است هم‌زمانی یک اتفاق بیرونی در جامعه با یک محتوا، چالشی را در جامعه ایجاد کند. لذا گفته می‌شود این محتوا الان قابل پخش نیست و صبر

رتبه‌بندی که پیشنهاد برقرار است، حمایت‌هایی که سازمان برایشان در نظر می‌گیرد، تغییر می‌کند.

چه حمایت‌هایی را شامل می‌شود؟

حدود ۴۰،۵۰ نوع حمایت لیست کردیم که به مرور باید شرایطش را فراهم کنیم. همه آنها آماده ارائه نیست، اما تعدادی عرضه شده و تعدادی دیگر در حال فراهم شدن شرایط است. مثلا این‌که ممیزی رسانه‌های قبلا پولی بود و باید vod‌ها هزینه مربوطه را می‌پرداختند. الان رایگان شده است و پرداخت هزینه توسط سازمان انجام می‌شود. حمایت دیگری که ایجاد شده در مورد محتوای سازمانی است. مثلا در ابتدای امسال، ۹۸ قسمت فیلم و سریال

برای خواندن متن کامل گفت‌وگو کیوآرکد را اسکن کنید